Światło pośród współczesnej ciemności

Wprowadzenie: Encyklika, która wciąż rozbrzmiewa z mocą

19 marca 1937 roku, w uroczystość św. Józefa, Opiekuna Kościoła Powszechnego i Obrońcy Odkupiciela, papież Pius XI ogłosił proroczą, stanowczą i głęboko pasterską encyklikę: ***Divini Redemptoris***, „O bezbożnym komunizmie i jego niezgodności z wiarą chrześcijańską”. W niej Namiestnik Chrystusa ogłosił surowe ostrzeżenie przed rozprzestrzenianiem się marksistowskiego komunizmu, który już wtedy pokazał swoje najokrutniejsze oblicze w Rosji i groził rozprzestrzenieniem się niczym zaraza na resztę świata.

Prawie sto lat później encyklika ta pozostaje **zadziwiająco aktualna**. Komunizm, w swojej klasycznej formie oraz w nowych przebranych wersjach progresizmu czy „sprawiedliwości społecznej bez Boga”, nadal podważa fundamenty wiary, rodziny, własności i ludzkiej godności. Dziś, bardziej niż kiedykolwiek, odkrycie na nowo ***Divini Redemptoris*** jest duchowym obowiązkiem i pewnym kompasem dla tych, którzy pragną żyć Ewangelią w coraz bardziej zagubionym świecie.

I. Kontekst historyczny: Narastająca czerwona ciemność

Po rewolucji bolszewickiej w 1917 roku bezbożny komunizm ustanowił w Rosji totalitarny reżim oparty na walce klas, zniesieniu własności prywatnej, zniszczeniu religii i tłumieniu wszelkiej ludzkiej wolności. Miliony chrześcijan były prześladowane, kościoły niszczone, księża i świeccy zabijani lub wysyłani do łagrów.

Pius XI nie był ślepy na te okropności. W Europie wciąż naznaczonej kryzysem gospodarczym lat 30. i lękiem przed ekspansją komunizmu, papież podniósł swój głos z apostolską siłą. Z Watykanu potępił **ideologiczny błąd marksizmu**, który obiecywał zbawienie bez Boga, i wskazał jedyną prawdziwą nadzieję: Chrystusa, Odkupiciela człowieka.

> *„Walka klas, doprowadzona do ostateczności, zaprzecza prawu własności, niszczy rodzinę i wyrywa z duszy ludzkiej wszelki sens religijny” (Divini Redemptoris, nr 9)*

II. Komunizm według Piusa XI: Fałszywe zbawienie

Pius XI doskonale rozumiał, że komunizm nie jest jedynie ideologią polityczną czy ekonomiczną, lecz przede wszystkim **alternatywną propozycją religijną**, **„pseudo-religią”**, która zastępuje Boga państwem, łaskę ideologią, a miłość – nienawiścią klasową.

Ideologia ta była szczególnie niebezpieczna, ponieważ **oferowała ziemskie, natychmiastowe zbawienie bez potrzeby Chrystusa**, obiecując swoisty „raj socjalistyczny” w zamian za eliminację wszystkiego, co reprezentuje Boga i Jego Kościół. Dlatego też potępienie papieża było tak stanowcze: komunizm nie jest tylko błędem – **jest złem wewnętrznym**, ponieważ „odmawiając człowiekowi jego godności dziecka Bożego, redukuje go do trybiku w państwowej machinie”.

> *„Wszędzie tam, gdzie komunizm zdobył władzę, starał się z bezlitosną przemocą zniszczyć narody chrześcijańskie” (Divini Redemptoris, nr 15)*

III. Osąd teologiczny: Dlaczego komunizm jest niezgodny z wiarą chrześcijańską?

Z teologicznego punktu widzenia komunizm jest nie do pogodzenia z chrześcijaństwem z kilku powodów:

1. **Neguje Boga i duchowy wymiar człowieka**

Bezbożny komunizm wywodzi się z **radykalnego materializmu**, w którym nie ma miejsca na duszę ani wieczność. Wizja ta eliminuje transcendentny wymiar człowieka, redukując go do zwykłego ekonomicznego zwierzęcia, środka, a nie celu.

> *„Nie samym chlebem żyje człowiek, lecz każdym słowem, które*

> *pochodzi z ust Bożych” (Mt 4,4)*

2. **Niszczy wewnętrzną wolność**

W imię fałszywej równości komunizm podporządkowuje jednostkę państwu, odmawia wolności religijnej, cenzuruje sumienie i eliminuje wszelką opozycję. Jest to sprzeczne z nauczaniem chrześcijańskim, które głosi **wolność dzieci Bożych** (por. Rz 8,21).

3. **Znosi własność prywatną**

Kościół zawsze bronił, że własność prywatna jest prawem naturalnym, które pozwala człowiekowi się rozwijać, być odpowiedzialnym i dobrowolnie dzielić się z innymi. Komunizm natomiast postrzega własność jako strukturalną niesprawiedliwość i promuje jej brutalne zniesienie, pozbawiając ludzi środków do życia.

> *„Nie pożądaj żadnej rzeczy, która należy do bliźniego twego” (Wj 20,17). To przykazanie chroni prawowite posiadanie i owoce pracy.*

4. **Promuje nienawiść i walkę klas**

Doktryna komunistyczna zachęca do permanentnego konfliktu i konfrontacji między bogatymi a biednymi, ciemiężycielami a uciśnionymi. Ewangelia przeciwnie – wzywa do pojednania, przebaczenia i uniwersalnego braterstwa w Chrystusie.

> *„Błogosławieni, którzy wprowadzają pokój, albowiem oni będą nazwani synami Bożymi” (Mt 5,9)*

IV. Prawdziwy Odkupiciel: Chrystus, źródło sprawiedliwości i miłości

Rozwiązanie problemów społecznych nie może pochodzić od ideologii, które zaprzeczają Bogu, ale z **chrześcijańskiej odnowy porządku doczesnego**. Pius XI podkreśla, że **miłość**

chrześcijańska, inspirowana Ewangelią, jest jedyną siłą zdolną do budowania sprawiedliwego społeczeństwa.

Papież wzywa wszystkich katolików do aktywnego zaangażowania się w prawdziwą reformę społeczną: taką, która szanuje godność pracowników, promuje gospodarkę służącą dobru wspólnemu i broni ubogich — **bez poświęcania prawdy ani wiary**.

> *„Sprawiedliwość chrześcijańska powinna inspirować i wspierać cały porządek gospodarczy i społeczny" (Divini Redemptoris, nr 53)*

V. Wezwanie do działania duszpasterskiego: Co możemy zrobić dzisiaj?

Divini Redemptoris nie jest jedynie potępieniem. To także **pilne wezwanie duszpasterskie**, które dziś brzmi jeszcze wyraźniej. Co mogą zrobić chrześcijanie XXI wieku wobec ekspansji ideologii bezbożnych, materialistycznych i totalitarnych – często przebranych za „postęp"?

1. **Formować się w prawdzie**

Musimy gruntownie poznać społeczną naukę Kościoła, czytać dokumenty takie jak *Rerum Novarum*, *Quadragesimo Anno* i *Centesimus Annus*, oraz tworzyć grupy studiów i dyskusji, które umacniają wiarę i krytyczne myślenie.

2. **Żyć autentyczną miłością**

Pomagajmy ubogim — ale nie przez ideologiczny etatyzm, lecz przez **chrześcijańską miłość**, która w drugim człowieku widzi brata, a nie tylko ofiarę systemu. Oznacza to również wspieranie potrzebujących rodzin, obronę życia i ofiarność z czasu i zasobów.

3. **Ewangelizować świat pracy**

Katolicy powinni być światłem w swoich środowiskach pracy, promując sprawiedliwość, uczciwość, szacunek dla ludzkiej godności i odrzucając wszelkie formy wyzysku czy korupcji.

4. **Stawiać opór każdej formie prześladowania**

Dziś wielu chrześcijan prześladuje się nie bronią, lecz **ideologicznymi ustawami, cenzurą kulturową, antychrześcijańską dyskryminacją**. W tych czasach, jak mówił Pius XI, trzeba „odwagi męczenników" i nie wolno ulegać strachowi.

> *„Nie bójcie się tych, którzy zabijają ciało, lecz duszy zabić nie mogą" (Mt 10,28)*

Zakończenie: Proroczy dokument na nasze czasy

Divini Redemptoris nie jest tekstem zamkniętym w przeszłości. To **świetlista przepowiednia**, która świeci wobec dzisiejszych wyzwań. Gdy wiara jest marginalizowana, rodzina niszczona, prawda cenzurowana, a godność ludzka deptana przez systemy, które obiecują zbawienie bez Boga, **głos Kościoła – stanowczy i matczyny – przypomina, że tylko w Chrystusie jest zbawienie**.

Pius XI nie mówił ze strachu, ale z nadziei – nadziei na odnowioną ludzkość przez łaskę. Dziś ta nadzieja nadal żyje w każdym katoliku, który wybiera życie Ewangelią z odwagą, wiernością i miłością.

> *„Jezus Chrystus wczoraj i dziś, ten sam także na wieki" (Hbr 13,8)*

Dla pogłębienia i zastosowania:

- **Przeczytaj całą encyklikę**: dostępna jest bezpłatnie na stronie Watykanu w wielu językach.
- **Zorganizuj parafialną grupę lektury** na temat społecznej nauki Kościoła.
- **Módl się za prześladowanych chrześcijan** w krajach, gdzie komunizm lub jego pochodne nadal uciskają wierzących.

- **Wychowuj swoje dzieci** w chrześcijańskim światopoglądzie, który rozpoznaje i odrzuca fałszywe obietnice sekularyzmu.

Jeśli bezbożny komunizm obiecuje zbawienie bez Boga, **Kościół z mocą głosi, że istnieje tylko jeden prawdziwy Odkupiciel: Jezus Chrystus**. A w Nim możemy wszystko.

> *„W Nim mamy odkupienie przez Jego krew, odpuszczenie grzechów, według bogactwa Jego łaski” (Ef 1,7)*